

UZASADNIENIE

Decyzją 8 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – przeliczył kapitał początkowy E. N. i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1978 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 76,40 %, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 932,76 zł. Przyjęto łącznie 25 lat, 11 miesięcy i 21 dni, tj. 311 miesięcy okresów składkowych, 1 rok, 11 miesięcy i 27 dni okresów nieskładkowych oraz 2 lata, 2 miesiące i 27 dni – sprawowania opieki na dziećmi, tj. 26 miesięcy (okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art.174 ust.2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok). Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 100,00 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 135.026,54 zł.

/decyzja z dn. 08.06.2015 r. – k.57-60 akt kapitałowych ZUS/

E. N. od powyższej decyzji złożyła odwołanie w dniu 29 czerwca 2015 roku, podnosząc, że przy ustalaniu kapitału początkowego nie wzięto pod uwagę lat pracy z decyzji z dnia 15 kwietnia 2015 roku.

/odwołanie - k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji. Ponadto wyjaśnił, iż zaskarżoną decyzją organ rentowy ponownie dokonał ustalenia kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku w związku z wnioskiem E. N. z dnia 4 maja 2015 roku. Powyższego przeliczenia dokonano w związku z wejściem w życie przepisu art. 174 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do ustalenia kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego obliczoną z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. z lat 1978 - 1987. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 76,40%. Natomiast staż pracy przyjęto w wymiarze 25 lat, 11 miesięcy i 21 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 11 miesięcy i 27 dni okresów nieskładkowych i 2 lata, 2 miesiące i 27 dni okresów nieskładkowych tj. okresów sprawowania opieki nad dzieckiem, który przeliczono zgodnie z art. 174 ust. 2a powołanej ustawy. Wskazano, że staż pracy został ustalony jedynie na dzień 1 stycznia 1999 r. gdyż sam kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 roku zgodnie z przepisami art. 173 ust.3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Całkowity staż pracy wnioskodawczyni na przestrzeni całego okresu aktywności zawodowej jest oczywiście wyższy i wynosi tak jak wskazano w decyzji z dnia 15 kwietnia 2015 roku, tj. 30 lat, 3 miesiące i 16 dni okresów składkowych i 7 lat, 10 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych, ale nie może być przyjęty do ustalenia wysokości kapitału początkowego.

/odpowiedź na odwołanie - k. 3-3 odwrót/

Na rozprawie w dniu 13 czerwca 2016 roku E. N. poparła odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko wnioskodawcy i pełnomocnika ZUS – k.38/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. N. urodziła się w dniu (...). Od dnia 3 sierpnia 2009 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego ma przyznane prawo do emerytury.

/bezsporne/

Decyzją z dnia 7 września 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy E. N. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1980 roku do dnia 31 grudnia 1989 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 70,54 %, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 861,22 zł. Przyjęto łącznie 26 lat i 21 dni, tj. 312 miesięcy okresów składkowych, 1 rok, 11 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych – sprawowania opieki na dziećmi: 2 lata, 2 miesiące i 9 dni. Łączny okres nieskładkowy wyniósł 4 lata, 2 miesiące, tj. 50 miesięcy. Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 100,00 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 127.333,25 zł.

/decyzja z dn. 08.06.2015 r. – k.21-24 akt kapitałowych ZUS/

W dniu 6 września 2011 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o ponowne obliczenie wysokości kapitału początkowego.

/wniosek – k.295 akt ZUS/

Decyzją z dnia 6 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił ponownie kapitał początkowy E. N. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1978 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 74,44 %, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł. Przyjęto łącznie 26 lat i 21 dni, tj. 312 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata, 2 miesiące, 6 dni tj. 50 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 100,00 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 130.986,57 zł.

/decyzja z dn. 06. (...). – k.43-44 akt kapitałowych ZUS/

W dniu 21 stycznia 2015 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie emerytury zgodnie ze złożonym zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z O. Polska.

/wniosek – k.331-334 akt ZUS/

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił ponownie kapitał początkowy E. N. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1978 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 76,40 %, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 932,76 zł. Przyjęto łącznie 25 lat, 11 miesięcy i 21 dni, tj. 311 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata, 3 miesiące, 6 dni tj. 51 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego

do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 105,64 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 132.727,54 zł.

/decyzja z dn. 06. (...). – k.49-54 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2015 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 stycznia 2015 roku przeliczył emeryturę wnioskodawczyni od dnia 1 stycznia 2015 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Termin płatności świadczenia ustalono na 6 dzień każdego miesiąca. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1969 -1971, 1976, 1978 – 1988, 1992, 1993, 1996 – 1998, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 66,75%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 66,75% przez kwotę bazową 1.829,24 zł wyniosła 1.221,02 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze: 30 lat, 3 miesiąc i 16 dni, tj. 363 miesięcy oraz nieskładkowe w wymiarze 7 lat, 10 miesięcy i 20 dni, tj. 94 miesięcy. Wysokość emerytury wyniosła 986,89 zł. Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie od 1 marca 2015 roku w kwocie 1.460,80 zł. Wskazano, że niniejszą decyzją uwzględniono w wysokości świadczenia okres sprawowania opieki nad dzieckiem od dnia 1 sierpnia 1975 roku do 31 sierpnia 1975 roku jako okres nieskładkowy. Emerytura ustalona tą decyzją została zawieszona, jako świadczenie mniej korzystne.

/decyzja – k. 355-360 akt ZUS/

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2015 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 stycznia 2015 roku przeliczył emeryturę wnioskodawczyni od dnia 1 stycznia 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Termin płatności świadczenia ustalono na 6 dzień każdego miesiąca. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota przeliczonego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi – 327.317,79 zł; kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi – 7.990,31 zł; średnie dalsze trwanie życia wynosi – 247,30 miesięcy, wyliczona kwota emerytury wynosi 1.355,88 zł. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej tj. $(7.990,31 \text{ zł} + 327.317,79 \text{ zł}) / 247,30 = 1.355,88 \text{ zł}$. Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie: od 1 marca 2010 roku – 1.418,52 zł, od 1 marca 2011 roku – 1.462,49 zł, od 1 marca 2012 roku – 1.533,49 zł, od 1 marca 2013 roku – 1.594,83 zł, od 1 marca 2014 roku – 1.620,73 zł, od 1 marca 2015 roku – 1.656,73 zł.

Wskazano, że niniejszą decyzją ustalono nową wysokość świadczenia w oparciu o ponowne ustalenie kapitału początkowego oraz, że jest to decyzja zaliczkowa. Decyzja ostateczna zostanie wydana po wyjaśnieniu nieprawidłowości występujących na koncie ubezpieczeniowym.

/decyzja - k. 361-364 akt ZUS /

W dniu 4 maja 2015 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie emerytury (podwyższenie kapitału początkowego z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym).

/wniosek – k.365-366 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją 8 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – przeliczył kapitał początkowy E. N. i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę

wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1978 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 76,40 %, który został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 932,76 zł. Przyjęto łącznie 25 lat, 11 miesięcy i 21 dni, tj. 311 miesięcy okresów składkowych, 1 rok, 11 miesięcy i 27 dni okresów nieskładkowych oraz 2 lata, 2 miesiące i 27 dni – sprawowania opieki na dziećmi, tj. 26 miesięcy (okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art.174 ust.2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok). Wysokość 24 % kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 100,00 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 135.026,54 zł.

/decyzja z dn. 08.06.2015 r. – k.57-60 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia 10 czerwca 2015 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 maja 2015 roku przeliczył emeryturę wnioskodawczyni od dnia 1 maja 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Termin płatności świadczenia ustalono na 6 dzień każdego miesiąca. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Po korekcie kapitału początkowego, która nastąpiła w związku z realizacją zapisów ustawy z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, kwota skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 332.987,31 zł. Po korekcie kapitału początkowego na koncie, wysokość emerytury wynosi: $(7.990,31 \text{ zł} + 332.987,31 \text{ zł}) / 247,30 = 1.378,80 \text{ zł}$. Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie: od 1 marca 2010 roku – 1.442,50 zł, od 1 marca 2011 roku – 1.487,22 zł, od 1 marca 2012 roku – 1.558,22 zł, od 1 marca 2013 roku – 1.620,55 zł, od 1 marca 2014 roku – 1.646,86 zł, od 1 marca 2015 roku – 1.682,86 zł. Wskazano, że niniejszą decyzją ustalono nową wysokość świadczenia w oparciu o ponowne ustalenie kapitału początkowego oraz, że jest to decyzja zaliczkowa. Decyzja ostateczna zostanie wydana po wyjaśnieniu nieprawidłowości występujących na koncie ubezpieczeniowym.

/decyzja - k. 367-370 akt ZUS /

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, a mianowicie o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w załączonych aktach organu rentowego. Przedmiotowe dokumenty nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron i pozwalają, zdaniem Sądu Okręgowego, na wydanie rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przede wszystkim należy podkreślić, że zakres rozpoznania sądu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść decyzji organu rentowego. Z ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny jednoznacznie wynika, że odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 26 września 2005 r., II UZ 52/05, OSNP 2006/15-16/254). Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a spornych między stronami; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 1999 r., II UKN 622/99, OSNAPiUS 1000/15/591). Przed sądem ubezpieczony może jedynie żądać korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swą rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego decyzją, nie może natomiast żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Dlatego też odwołanie wniesione od decyzji organu rentowego nie ma charakteru samodzielnego żądania,

a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać, lecz zobowiązany jest - zgodnie z treścią art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. - przekazać go do rozpoznania organowi rentowemu. Tym samym kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji organu rentowego, gdyż - stosownie do treści art. 477¹⁴ § 2 i art. 477¹⁴ ^a k.p.c.- w postępowaniu wywołanym wniesieniem odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem objętej sporem decyzji organu rentowego z dnia 8 czerwca 2015 roku była wyłącznie kwestia wysokości kapitału początkowego. Odwołanie ubezpieczonej od tej decyzji wytyczyło zatem przedmiot i granice sporu. Kontrolna rola sądu ubezpieczeń społecznych musi więc korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji ZUS. Wnioskodawczynie w odwołaniu od decyzji z dnia 8 czerwca 2015 roku podniosła jedynie, że przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego nie wzięto pod uwagę lat pracy uwzględnionych w decyzji z dnia 15 kwietnia 2015 roku. Decyzją z dnia 15 kwietnia 2015 roku organ rentowy przeliczył natomiast emeryturę wnioskodawczynie, której wysokość ustalono na starych zasadach. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił w tej decyzji okresy składkowe w wymiarze: 30 lat, 3 miesiąc i 16 dni, tj. 363 miesiące oraz nieskładkowe w wymiarze 7 lat, 10 miesięcy i 20 dni, tj. 94 miesiące.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 748, z późn. zm.), kapitał początkowy

ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

Z kolei ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Natomiast w myśl art. 16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych – przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Kwestię ponownego ustalania kapitału początkowego reguluje art. 175 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w myśl którego ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Zgodnie zaś z art. 114 ust. 1, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Według § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997r. - III

AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Zaskarżoną decyzją 8 czerwca 2015 roku organ rentowy przeliczył kapitał początkowy E. N. i ustalił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od dnia 1 stycznia 1978 roku do dnia 31 grudnia 1987 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 76,40 %.

Mając na uwadze powyższe przepisy wskazać należy, że organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość kapitału początkowego wnioskodawczynie. Stosownie bowiem do powołanego przepisu art. 173 ust. 3 kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 roku. Całkowity staż pracy wnioskodawczynie jest oczywiście wyższy i wynosi tak jak wskazano w decyzji z dnia 15 kwietnia 2015 roku, ale nie może być przyjęty do obliczenia wysokości kapitału z powołanych wyżej względów.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada wyżej przytoczonym przepisom prawa i w konsekwencji orzekł, jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalając odwołanie wnioskodawczynie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczynie pouczając ją o sposobie i terminie wniesienia apelacji.

11.07.2016r.